

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

Кафедра Економіки та митної справи  
(найменування кафедри)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ВК Соціальна відповідальність  
(назва навчальної дисципліни)

Освітня програма: Управління персоналом та економіка праці, Митна справа  
(назва освітньої програми)

Спеціальність: 051 Економіка  
(найменування спеціальності)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки  
(найменування галузі знань)

Ступінь вищої освіти: Другий (магістерський) рівень вищої освіти  
(назва ступеня вищої освіти)

Затверджено на засіданні кафедри  
Економіки та митної справи  
(найменування кафедри)

Протокол № 2 від 21 вересня 2022 р.

м. Запоріжжя 2022

| <b>1. Загальна інформація</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Назва дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ВК Соціальна відповідальність<br>Навчальна дисципліна вибіркова                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Рівень вищої освіти</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Другий (магістерський) рівень вищої освіти                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Викладач</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Карпенко Н. М., доцент кафедри економіки та митної справи, к.держ.упр., доц.                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Контактна інформація викладача</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 7698454, телефон викладача 0677306181,<br>e-mail: natalyakarpenko@i.ua                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Час і місце проведення навчальної дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | згідно до розкладу занять - <a href="https://zp.edu.ua/kafedra-ekonomiky-ta-mytnoyi-spravy">https://zp.edu.ua/kafedra-ekonomiky-ta-mytnoyi-spravy</a><br>дистанційне навчання –<br><a href="https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=616">https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=616</a> |
| <b>Обсяг дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Кількість годин</b> – загальний обсяг 120 годин,<br><b>Кредитів</b> – 4 кредити ЄКТС<br><b>розподіл годин:</b><br>30 годин лекційних,<br>14 годин практичних,<br>76 годин самостійна робота,<br><b>вид контролю</b> – залік.                                                                  |
| <b>Консультації</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Згідно з графіком консультацій<br><a href="https://zp.edu.ua/kafedra-ekonomiky-ta-mytnoyi-spravy">https://zp.edu.ua/kafedra-ekonomiky-ta-mytnoyi-spravy</a>                                                                                                                                      |
| <b>2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p><b>Пререквізити</b><br/>Освітні компоненти: «Стратегічне управління людськими ресурсами» для ОП Управління персоналом та економіка праці; «Управління розвитком соціально-економічних систем» для ОП Управління персоналом та економіка праці, ОП Митна справа.</p> <p><b>Постреквізити</b><br/><b>Освітня компонента:</b> є базою для написання переддипломної практики, кваліфікаційної роботи</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>3. Характеристика навчальної дисципліни</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <p>«Соціальна відповідальність» - це фундаментальна дисципліна, завдяки якій студент набуває теоретичних і практичних знань та навичок для роботи в соціально відповідальних установах та підприємствах з різними стейкхолдерами.</p> <p>Вивчення навчальної дисциплін «Соціальна відповідальність» дозволить сформувати у майбутніх фахівців компетентності, необхідні для того щоб, виявляти фактори впливу на соціальну відповідальність підприємства, визначати мету, місію та цінності, формувати стратегію соціальної відповідальності бізнесу та розробляти стратегічні програми.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність» у поєднанні з іншими дисциплінами (згідно матриць відповідності програмних компетентностей компонентам освітніх програм) у студентів будуть сформовані:</p> <p><b>загальні компетентності:</b> здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність генерувати нові ідеї (креативність); здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; здатність працювати в команді; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність займати активну життєву та громадянську позицію, розвивати лідерські якості та діяти з позицій соціальної відповідальності, виконувати професійну діяльність відповідно до стандартів якості.</p> <p><b>спеціальні (фахові) компетентності:</b> здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень; здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження; здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища; здатність визначати перспективи розвитку організації; здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері; здатність до розробки сценаріїв</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |

і стратегій розвитку соціально-економічних систем; здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

**очікувані програмні результати навчання (у поєднанні з результатами інших дисциплін згідно матриць забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОП):**

дотримуватись принципів академічної доброчесності;

оцінювати результати власної роботи, демонструє лідерські навички та уміння управляти персоналом і працювати в команді;

приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень;

обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, враховуючи цілі, ресурси, обмеження та ризики;

демонструвати навички виявлення проблемних ланок менеджменту організації та обґрунтування управлінських рішень, спрямованих на їх оптимізацію;

розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності та митними органами;

демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи;

демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько-свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

#### **4. Мета вивчення навчальної дисципліни**

Формування у майбутніх фахівців компетентностей з фундаментальних знань з теорії та практики соціальної відповідальності і відповідних професійних компетенцій..

#### **5. Завдання вивчення дисципліни**

**Методичні** – викласти теоретичні основи та методологічні закономірності використання міжнародних стандартів соціальної відповідальності бізнесу в практичній діяльності вітчизняних підприємств.

**Пізнавальні** – сформувати уявлення про сучасний стан факторів впливу на соціальну відповідальність підприємства, визначати мету, місію та цінності, формувати стратегію соціальної відповідальності бізнесу та розробляти стратегічні програми.

**Практичні** – формувати практичні навички роботи студентів зі спеціальною літературою, орієнтувати їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних норм при складанні соціальних звітів підприємства для персоналу та топ-менеджерів, бізнес-партнерів, споживачів, суспільства та держави, оцінювати рівень соціальної відповідальності на підприємстві; розробляти етичні нормативи та етичний кодекс для підприємства.

#### **6. Зміст навчальної дисципліни**

##### **Змістовий модуль 1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку**

##### **Тема 1. Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку.**

Наукові підходи до визначення сутності соціальної відповідальності.

Соціальна відповідальність у системі сталого розвитку.

Види соціальної відповідальності.

Підстави соціальної відповідальності.

Принципи соціальної відповідальності.

##### **Тема 2 . Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.**

Історія розвитку корпоративної соціальної відповідальності.

Суть та значення корпоративної соціальної відповідальності.

Внутрішнє і зовнішнє середовище КСВ.

##### **Тема 3. Концепція менеджменту зацікавлених сторін.**

Концепція менеджменту заінтересованих сторін.

Матриця заінтересованих сторін КСВ.

Переваги корпоративної соціальної відповідальності.

Моделі корпоративної соціальної відповідальності (американська, європейська, японська тощо).

Міжнародні ініціативи як чинник формування і розвитку КСВ (Глобальний договір ООН).

#### **Тема 4. Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності.**

Права людини і трудові практики як предмет КСВ.  
Міжнародні стандарти прав.  
Корпоративна соціальна відповідальність у внутрішньому середовищі.  
Міжнародне законодавче регулювання трудових відносин на основі соціальної відповідальності бізнесу (СВБ)  
Забезпечення достойної праці у системі КСВ  
СВ у сфері охорони праці та промислової безпеки.

#### **Тема 5. Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією.**

КСВ як складова стратегії управління та чинник підвищення конкурентоспроможності організації.

Моделі аналізу заінтересованих сторін.  
Впровадження КСВ у практики і процедури компанії.  
Можливі загрози та шляхи мінімізації ризиків КСВ.  
Організація діяльності з КСВ.  
Етичні кодекси.  
Структурні підрозділи та Комітети компаній у сфері КСВ.

#### **Тема 6. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі.**

Формування складової корпоративної соціальної відповідальності у відносинах з споживачами.  
Міжнародні ініціативи та законодавство України у сфері захисту прав споживачів. Якість продукції (серії ISO 9000).  
Соціально відповідальний маркетинг.  
Принципи добросовісної конкуренції.  
Етична поведінка компаній щодо контрагентів по бізнесу.  
Відповідальне управління ланцюгом постачання.  
Відповідальне ставлення до інвесторів та дотримання принципів корпоративного управління.

### **Змістовий модуль 2. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності**

#### **Тема 7. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.**

Історичні аспекти залучення і розвитку громад: від патронату до соціальних інвестицій.  
Вплив громади на роботу компаній та відповідальність компаній перед населенням. Розвиток партнерств з місцевою владою та громадою.  
Участь компаній у життєдіяльності громад.  
Співпраця бізнес-структур з неурядовими організаціями.

#### **Тема 8. Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності.**

Суть та значення відповідального ставлення організацій до довкілля.  
Превентивний підхід до вирішення екологічних проблем.  
Програми з контролю забруднення та захисту довкілля, збереження природних ресурсів, дотримання екологічних стандартів тощо.  
Міжнародні документи щодо навколишнього середовища (Цілі розвитку тисячоліття, Декларація Ріо-де-Жанейро тощо) та стандарти екологічного менеджменту (серія ISO 14000).  
Законодавство України про охорону навколишнього середовища.

#### **Тема 9. Інформаційна політика і соціальна звітність.**

Принципи формування корпоративної інформаційної політики.  
Побудова системи комунікацій з КСВ.  
Консультації з заінтересованими сторонами на різних етапах розробки та впровадження стратегії з КСВ та механізм зворотного зв'язку з ними.  
Ресурси в сфері соціальної звітності.  
Корпоративні соціальні звіти: сутність, завдання і структура.  
Міжнародні стандарти звітності зі сталого розвитку (GRI – Global Reporting Initiative / Глобальна ініціатива зі звітності).

#### **Тема 10. Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку.**

Відповідальна держава і сталий розвиток.

Міжнародний досвід державного регулювання КСВ. Культура споживання та його вплив на розвиток КСВ.

Соціальна відповідальність ЗМІ: вплив на поведінкові моделі в суспільстві.

Проект міжнародного стандарту з соціальної відповідальності ISO 26000.

**Тема 11. Соціальна відповідальність освіти та науки.**

Соціальна відповідальність освіти та науки.

Співпраця бізнесу і освіти.

**Тема 12. Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності.**

Показники внутрішньої КСВ.

Методи та процедури оцінювання ефективності програм КСВ.

Соціальний аудит.

Збалансована система показників.

Концепція потрійного результату.

Методи оцінювання ділової репутації соціально відповідальної компанії.

Моніторинг ефективності діяльності з організації КСВ.

Рейтинги КСВ.

#### 7. План вивчення навчальної дисципліни

| № тижня | Назва теми                                                                                                                                     | Форми організації навчання | Кількість годин |
|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-----------------|
| 1.      | Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку.                                                                                         | Лекція                     | 2               |
| 2.      | Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.                                                                       | Лекція                     | 2               |
| 2.      | Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку. Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.                | практичне                  | 2               |
| 3.      | Концепція менеджменту зацікавлених сторін.                                                                                                     | Лекція                     | 2               |
| 4.      | Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності.                                                       | Лекція                     | 2               |
| 4.      | Концепція менеджменту зацікавлених сторін. Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності             | практичне                  | 2               |
| 5.      | Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією.                                                                     | Лекція                     | 2               |
| 6.      | Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі.                                                                           | Лекція                     | 2               |
| 6.      | Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі | практичне                  | 2               |
| 7.      | Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі.                                                                           | Лекція                     | 2               |
| 8.      | Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами                                                                          | Лекція                     | 2               |
| 8.      | Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.    | практичне                  | 2               |
| 9.      | Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності                                                                                   | Лекція                     | 2               |
| 10.     | Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності                                                                                   | Лекція                     | 2               |
| 10.     | Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності.                                                                                  | практичне                  | 2               |
| 11.     | Інформаційна політика і соціальна звітність                                                                                                    | Лекція                     | 2               |
| 12.     | Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку.                                                                              | Лекція                     | 2               |

|     |                                                                                                                   |           |   |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---|
| 12. | Інформаційна політика і соціальна звітність. Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку.    | практичне | 2 |
| 13. | Соціальна відповідальність освіти та науки.                                                                       | Лекція    | 2 |
| 14. | Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності.                                                | Лекція    | 2 |
| 14. | Соціальна відповідальність освіти та науки.<br>Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності. | практичне | 2 |
| 15. | Оцінка результативності корпоративної соціальної відповідальності.                                                | Лекція    | 2 |

### 8. Самостійна робота

- Зміст самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання:
1. Поглиблене вивчення питань тем за методичними вказівками викладача.
  2. Систематичне опрацювання лекційного матеріалу, запропонованої базової та допоміжної літератури з питань курсу.
  3. Систематична підготовка до семінарських занять відповідно до запропонованих планів їх проведення (переліку питань).
  4. Самостійна підготовка до модульного контролю.

У процесі вивчення курсу для поточного контролю самостійної роботи студентів денної форми навчання та якості засвоєння ними матеріалу викладач використовує: - опитування студентів під час семінарських занять, відповіді на запропоновані командні та індивідуальні роботи; - залучення студентів до дискусії з теми семінарського заняття з наступною оцінкою ініціативи та здатності до аналізу дискусійних питань; - проведення тестування та модульного контролю. Самостійна робота студентів заочної форми навчання передбачає самостійне вивчення окремих питань тем за методичними вказівками викладача. Студент має опрацювати необхідний обсяг навчальної літератури та нормативно-правових актів. У ході засвоєння програми курсу, під час підготовки до тестування, студентам рекомендується звертатись до першоджерел (правових актів, Конституції України, законів, наказів, інструкцій міністерств та інших нормативноправових документів), рекомендованих посилань на платформи онлайн-освіти по темі і до монографічної літератури, в якій висвітлено основні погляди на відповідні проблеми, наводяться та аналізуються нормативно-правові акти.

Студенти мають змогу завантажити свої напрацювання в moodle.

| № тижня | Назва теми                                                                                                                            | Види СР                                                                                                                                                                                                 | Кіл-ть годин | Контрольні заходи                                                                                                                                                                                                                  |
|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1, 2    | Соціальна відповідальність як чинник сталого розвитку.<br>Концептуальні основи розвитку корпоративної соціальної відповідальності.    | Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальне домашнє завдання, презентація, ознайомлення з матеріалом по темі на платформі онлайн-освіти.                                            | 10           | Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, оцінювання презентації індивідуального домашнього завдання.                                                                       |
| 1, 2    |                                                                                                                                       | Виконання ІДЗ                                                                                                                                                                                           | 2            |                                                                                                                                                                                                                                    |
| 3, 4    | Концепція менеджменту зацікавлених сторін.<br>Формування відносин з працівниками на засадах корпоративної соціальної відповідальності | Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальне домашнє завдання, презентація, ознайомлення з матеріалом по темі на платформі онлайн-освіти, ознайомлення з Законами України за темами. | 10           | Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, оцінювання презентації індивідуальних домашніх завдань, усна доповідь, індивідуальна робота з кейсами, командна робота з кейсами. |
| 3, 4    |                                                                                                                                       | Виконання ІДЗ                                                                                                                                                                                           | 3            |                                                                                                                                                                                                                                    |

|       |                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                         |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 5, 6  | Корпоративна соціальна відповідальність в системі управління організацією. Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі | Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальне домашнє завдання, презентація, командне домашнє завдання, ознайомлення з матеріалом по темі на платформі онлайн-освіти. | 8  | Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, оцінювання презентації індивідуальних домашніх завдань, захист командного домашнього завдання, індивідуальна робота з кейсами, командна робота з кейсами. Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тести до тем 1-6). |
| 5, 6  |                                                                                                                                                | Виконання ІДЗ                                                                                                                                                                           | 2  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 7,8   | Стратегія соціально відповідальної поведінки в ринковому середовищі. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами.    | Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальне домашнє завдання, презентація, ознайомлення з матеріалом по темі на платформі онлайн-освіти.                            | 7  | Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, оцінювання презентації індивідуальних домашніх завдань, усна доповідь, індивідуальна робота з кейсами, командна робота з кейсами.                                                                                                          |
| 7,8   |                                                                                                                                                | Виконання ІДЗ                                                                                                                                                                           | 1  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 9,10  | Екологічні аспекти корпоративної соціальної відповідальності.                                                                                  | Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальне домашнє завдання, презентація, ознайомлення з матеріалом по темі на платформі онлайн-освіти.                            | 6  | Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, оцінювання презентації індивідуального домашнього завдання, індивідуальна робота з кейсами, командна робота з кейсами.                                                                                                                     |
| 9,10  |                                                                                                                                                | Виконання ІДЗ                                                                                                                                                                           | 1  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 11,12 | Інформаційна політика і соціальна звітність. Соціальна відповідальність різних суб'єктів суспільного розвитку.                                 | Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальні домашні завдання, командне домашнє завдання, презентації, ознайомлення з матеріалом по темі на платформі онлайн-освіти. | 11 | Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, оцінювання презентації індивідуальних домашніх завдань, захист командного домашнього завдання, індивідуальна робота з кейсами, командна робота з кейсами.                                                                                  |
| 11,12 |                                                                                                                                                | Виконання ІДЗ                                                                                                                                                                           | 2  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 13,14 | Соціальна відповідальність освіти та науки. Оцінка результативності корпоративної                                                              | Конспект теми, підготовка до практичного заняття, індивідуальне домашнє завдання, презентація, ознайомлення з                                                                           | 11 | Усне опитування на практичному занятті та/або перевірка виконання поточного письмового завдання, оцінювання презентації індивідуального                                                                                                                                                                                                     |

|       |                                             |                                                |   |                                                                                   |
|-------|---------------------------------------------|------------------------------------------------|---|-----------------------------------------------------------------------------------|
|       | соціальної відповідальності.                | матеріалом по темі на платформі онлайн-освіти. |   | домашнього завдання, індивідуальна робота з кейсами, командна робота з кейсами.   |
| 13,14 | Соціальна відповідальність освіти та науки. | Захист ІДЗ                                     | 2 | Захист ІДЗ                                                                        |
| 15    |                                             |                                                |   | Тестування для самоконтролю в системі дистанційного навчання (тести до тем 7-12). |

**Консультативна допомога** студенту надається у таких формах:

- особиста зустріч викладача і студента за графіком консультацій <https://zp.edu.ua/kafedra-ekonomiky-ta-mytnoyi-spravy> (не менш ніж 0,3 години один раз на 2 тижні або за попередньою домовленістю);
- відеоконференція на платформі zoom (особиста або колективна) - ідентифікатор 624 119 9419 Код доступу: 5VirgW ( не менш ніж 0,5 годин один раз на 2 тижні);
- листування за допомогою електронної пошти [natalyakarpenko@i.ua](mailto:natalyakarpenko@i.ua) (у форматі 24/7 кожного дня);
- відеозустріч, аудіоспілкування або смс у сервісі Telegram (за графіком консультацій викладача);
- спілкування по телефону (за графіком консультацій викладача).

## 9. Система та критерії оцінювання курсу

### Система оцінювання курсу.

Оцінка знань студентів здійснюється за кредитно-модульною системою. Навчальний семестр складається з двох змістовних модулів.

Для студентів денної форми навчання кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка заліку визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі.

Оцінка за 100-бальною шкалою переводиться відповідно у національну шкалу («зараховано», «незараховано»).

Поточний контроль знань студентів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на лекційних, практичних або семінарських заняттях та самостійну роботу.

### Шкала оцінювання:

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою                              |                                                            |
|----------------------------------------------|-------------|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
|                                              |             | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики         | для заліку                                                 |
| 90 – 100                                     | A           | відмінно                                                   | зараховано                                                 |
| 85-89                                        | B           | добре                                                      |                                                            |
| 75-84                                        | C           |                                                            |                                                            |
| 70-74                                        | D           | задовільно                                                 |                                                            |
| 60-69                                        | E           |                                                            |                                                            |
| 35-59                                        | FX          | незадовільно з можливістю повторного складання             | незараховано з можливістю повторного складання             |
| 1-34                                         | F           | незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни | незараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни |

Позитивну оцінку заслуговує студент, який виявив повне (певне) знання навчального матеріалу, успішно (частково) виконав передбачені програмою завдання, засвоїв рекомендовану основну літературу. Позитивна оцінка виставляється студентам, які засвідчили системні (не системні) знання понять та принципів навчальної дисципліни і здатні до їх самостійного

поповнення та оновлення (використання) під час подальшої навчальної роботи і професійної діяльності. Одночасно вони допустили певні неточності, пропуски, помилки, які зумовили некоректність окремих результатів та висновків.

Оцінка «незараховано» виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною літературою, а також студентам, у яких відсутні знання базових положень навчальної дисципліни або їх недостатньо для продовження навчання чи початку професійної діяльності.

### **Критерії оцінювання курсу.**

#### **Робота на практичних заняттях:**

1. Студент повинен розуміти зміст виконаної роботи (знати визначення понять, вміти пояснити значення і сенс будь-якого терміну, використовуваного в роботі і т.п.).

2. У процесі підготовки і виконання практичної роботи студент може користуватися консультаціями викладача.

3. Студент має право на доопрацювання роботи (за вказівками викладача).

#### Для студентів денної форми навчання:

Кожен змістовний модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час контролю по кожному змістовному модулю враховуються наступні види робіт:

#### *1 модуль:*

- активність роботи студента на семінарському занятті оцінюється до 5 балів;
- індивідуальна робота з кейсами до 10 балів (8 кейсів);
- командна робота з кейсом до 18 балів (1 кейс 18 балів);
- тестування до 3 балів (9 тестових контролів).

#### *2 модуль:*

- активність роботи студента на семінарському занятті оцінюється до 5 балів;
- індивідуальна робота з кейсами до 10 балів (6 кейсів);
- аудиторна командна робота з кейсом до 15 балів (1 кейс 15 балів);
- захист індивідуального домашнього завдання до 15 балів;
- тестування до 4 балів (4 тестових контролів).

Модульний контроль знань студентів здійснюється через проведення тестів. Тобто студент за семестр складає 2 модульних контролі та має можливість набрати максимум 43 бали до набраних балів за роботи по темах з кейсами, за активність на семінарських заняттях.

Підсумковий контроль визначається як середня двох контролів за перший та другий змістовні модулі, підсумовуються та враховується середнє арифметичне.

| Поточне тестування та самостійна робота |    |    |    |    |    |     |                      |    |    |     |     |     |     | Сума |
|-----------------------------------------|----|----|----|----|----|-----|----------------------|----|----|-----|-----|-----|-----|------|
| Змістовий модуль №1                     |    |    |    |    |    |     | Змістовий модуль № 2 |    |    |     |     |     |     |      |
| T1                                      | T2 | T3 | T4 | T5 | T6 | PK1 | T7                   | T8 | T9 | T10 | T11 | T12 | PK2 | 100  |
| 3                                       | 10 | 16 | 18 | 34 | 19 | 100 | 15                   | 13 | 31 | 8   | 15  | 18  | 100 |      |

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного контролю з даної навчальної дисципліни, є:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо).

#### Для студентів заочної форми навчання:

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою.

Під час підсумкового контролю (заліку) враховуються наступні види робіт та відповідні критерії:

- правильність виконання, оформлення контрольної роботи 50 балів.

- тестування по темах курсу до 50 балів.

Підсумковий контроль визначається як сума двох контролів - контрольна робота та тестування, підсумовуються та вираховується середнє арифметичне.

### **10. Політика курсу**

#### **Політика щодо академічної доброчесності:**

Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.

Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших студентів.

Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів

#### **Політика щодо відвідування аудиторних занять (особиста присутність студента):**

Студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні сформувавши загальні та фахові компетентності. Самостійну роботу студент може виконати у системі дистанційного навчання (<https://moodle.zp.edu.ua/course/view.php?id=616>) з подальшим захистом. За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань також можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання (сервіс moodle).

#### **Політика щодо дедлайнів.**

Студент зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) студент має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни.

#### **Політика щодо оскарження результатів контрольних заходів:**

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто. Студенти мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються.

#### **Політика щодо дотримання прав та обов'язків студентів.**

Права і обов'язки студентів відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» ([https://zp.edu.ua/uploads/dept\\_nm/Nakaz\\_N507\\_vid\\_10.12.21.pdf](https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N507_vid_10.12.21.pdf)).

#### **Політика щодо конфіденційності та захисту персональних даних.**

Обмін персональними даними між викладачем і студентом в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3.